

Sygn. akt I UK 244/14

POSTANOWIENIE

Dnia 2 grudnia 2014 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Małgorzata Wrębiakowska-Marzec

w sprawie z odwołania S. G.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w O. o emeryturę,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 2 grudnia 2014 r.,
skargi kasacyjnej ubezpieczonego od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)
z dnia 13 lutego 2014 r., sygn. akt III AUa (...),

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 13 lutego 2014 r. Sąd Apelacyjny w (...) oddalił apelację S.G. od wyroku z dnia 12 marca 2013 r., którym Sąd Okręgowy w K. oddalił odwołanie wnioskodawcy od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w O. z dnia 19 grudnia 2012 r. odmawiającej prawa do emerytury z tytułu pracy w szczególnych warunkach.

W skardze kasacyjnej wnioskodawca zarzucił: 1) naruszenie prawa materialnego, tj.: art. 184 ust. 1 pkt 1 w związku z art. 32 ust. 1, 2 i 3 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (dalej jako ustawa emerytalna), przez błędną wykładnię, „że praca świadczona przez powoda nie była wykonywana w szczególnych warunkach w okresie od 2 listopada 1967 r. do dnia 15 września 1973 r. chociaż zakres prac wykonywanych przez powoda został wymieniony w dziale X poz. 10 pkt 4 i 5 wykazu stanowisk pracy w szczególnych warunkach stanowiącego załącznik do uchwały nr (...)

Zarządu Głównego Centralnego Związku Spółdzielni Rolniczych <S.>. Nadto nie ma znaczenia, że na świadectwie pracy określono stanowisko powoda jako kierownik sklepu, skoro powód wykonywał głównie pracę magazyniera - ujętą w wykazie stanowisk pracy w szczególnych warunkach"; 2) naruszenie przepisów postępowania, które miało wpływ na treść wydanego wyroku, a mianowicie art. 328 § 2 w związku z art. 382 w związku z art. 391 § 1 w związku z art. 322 k.p.c. „poprzez pominięcie, nieuwzględnienie okoliczności, iż powód zgodnie ze świadectwem pracy z dnia 31 grudnia 1968 r. wykonywał pracę kierownika sklepu gromadzkiego od dnia 2 listopada 1967 r. do dnia 31 grudnia 1968 r., a po tym okresie, od dnia 1 stycznia 1969 r. rozpoczął pracę w Gminnej Spółdzielni <S.> na stanowisku magazyniera paszowego, które to stanowisko pracy wchodziło w zakres wykazu załączonego do uchwały nr (...) Zarządu Głównego Centralnego Związku Spółdzielni Rolniczych <S.>”.

Wskazując na powyższe zarzuty skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i „ewentualnie przekazanie sprawy” do ponownego rozpoznania Sądowi drugiej instancji oraz „dopuszczenie dowodu ze świadectwa pracy powoda, z którego wynika, iż powód świadczył pracę w charakterze kierownika sklepu do 31 grudnia 1968 r.”.

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania uzasadniony został po pierwsze - występowaniem istotnego zagadnienia prawnego, wymagającego wyjaśnienia „czy przy ustaleniu wykonywania pracy w warunkach szczególnych, istotna jest nazwa zajmowanego stanowiska, czy też charakter i zakres pracy rzeczywiście wykonywany przez zainteresowanego” oraz po drugie - potrzebą wykładni przepisów budzących poważne wątpliwości, „w szczególności ustalenia, czy w sytuacji kiedy dane stanowisko pracy zawarte jest w wykazie stanowisk pracy, na których wykonywane są prace w szczególnych warunkach załączone do uchwały nr (...) Zarządu Głównego Centralnego Związku Spółdzielni Rolniczych <S.> to wykonywanie tej pracy na stanowisku ujętym w tym wykazie wystarcza do uznania, że powód wykonywał pracę w szczególnych warunkach, czy konieczne jest występowanie danego stanowiska pracy w wykazie załączonym do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku

emerytalnego oraz wzrostu emerytur i rent inwalidzkich dla pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub szczególnym charakterze”.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Przepis art. 398⁴ § 2 k.p.c. wymaga, aby wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania stanowił odrębny element pisma niezależny od przytoczenia podstaw kasacyjnych i ich uzasadnienia (art. 398⁴ § 1 pkt 2 k.p.c.). Uzasadnienie wniosku natomiast powinno nawiązywać do przesłanek przyjęcia skargi do rozpoznania określonych w art. 398⁹ § 1 k.p.c. Zgodnie z tym przepisem Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli: 1) w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, 2) istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, 3) zachodzi nieważność postępowania lub 4) skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Spełnienie wymagania z art. 398⁴ § 2 k.p.c. powinno zatem przybrać formę wyodrębnionego wyводу prawnego, w którym skarżący wskaże, jakie występujące w sprawie okoliczności pozwalają na uwzględnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania i jednocześnie uzasadni, dlaczego odpowiadają one ustawowemu katalogowi przesłanek.

Zagadnieniem prawnym jest zagadnienie, które wiąże się z określonym przepisem prawa materialnego lub procesowego lub uregulowaniem prawnym, których wyjaśnienie ma nie tylko znaczenie dla rozstrzygnięcia przedmiotowej sprawy, ale także dla rozstrzygnięcia innych podobnych spraw. Wskazanie zagadnienia prawnego uzasadniającego wniosek o rozpoznanie skargi kasacyjnej powinno zatem nastąpić przez określenie przepisów prawa, w związku z którymi zostało sformułowane i wskazanie argumentów, które prowadzą do rozbieżnych ocen. Dopiero bowiem wówczas Sąd Najwyższy ma podstawę do oceny, czy przedstawione zagadnienie jest rzeczywiście zagadnieniem „prawnym” oraz czy jest to zagadnienie „istotne” (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSNC 2002 nr 1, poz. 11; z dnia 13 sierpnia 2002 r., I PKN 649/01, OSNP 2004 nr 9, poz. 158; z dnia 14 lutego 2003 r., I PK 306/02, Wokanda 2004 nr 7-8, s. 51). Twierdzenie o występowaniu istotnego zagadnienia prawnego

jest uzasadnione tylko wtedy, kiedy po pierwsze - przedstawiony problem prawny nie został jeszcze rozstrzygnięty przez Sąd Najwyższy lub kiedy istnieją rozbieżne poglądy w tym zakresie, wynikające z odmiennej wykładni przepisów konstruujących to zagadnienie (por. postanowienie z dnia 12 marca 2010 r., II UK 400/09, LEX nr 577468) oraz po drugie - jego wyjaśnienie ma znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy w ustalonym stanie faktycznym (por. postanowienie z dnia 27 stycznia 2009 r., II PK 248/09, LEX nr 736732). Z kolei odwołanie się do przesłanki istnienia potrzeby wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów wymaga wykazania, że określony przepis prawa, mimo że budzi poważne wątpliwości (ze wskazaniem, na czym te poważne wątpliwości polegają), nie doczekał się wykładni, bądź że jego niejednolita wykładnia wywołuje rozbieżności w orzecznictwie sądów, które należy przytoczyć (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 11 stycznia 2002 r., III CKN 570/01, OSNC 2002 nr 12, poz. 151 i z dnia 15 października 2002 r., II CZ 102/02, niepublikowane). Nie istnieje potrzeba wykładni przepisów prawa, jeżeli Sąd Najwyższy wyraził swój pogląd we wcześniejszym orzecznictwie, a nie zachodzą okoliczności uzasadniające zmianę tego poglądu. Ponadto rozstrzygnięcie wątpliwości interpretacyjnych nie może się sprowadzać do odpowiedzi na zarzuty skarżącego skierowane pod adresem zaskarżonego orzeczenia ani też do odpowiedzi na wątpliwości skarżącego, które można wyjaśnić za pomocą obowiązujących reguł wykładni bądź w drodze prostego zastosowania przepisów (por. np. postanowienie Sądu Najwyższego dnia 16 stycznia 2003 r., I PK 230/02, OSNP-wkładka 2003 nr 13, poz. 5).

Skarżący nie odnosi się do tak rozumianych przesłanek przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, gdyż po pierwsze - nie wskazuje przepisów prawa, na tle których miałyby wyłaniać się formułowane przez niego wątpliwości, po drugie - nie przeprowadza jakiegokolwiek wywodu jurydycznego dla wykazania ich istnienia, ograniczając się do postawienia pytań, po trzecie - wątpliwości skarżącego stanowiły już niejednokrotnie przedmiot rozstrzygnięć Sądu Najwyższego, który zgodnie przyjmuje, że dla oceny, czy pracownik pracował w szczególnych warunkach, nie ma istotnego znaczenia nazwa zajmowanego przez niego stanowiska, tylko rodzaj powierzonych mu pracy (rzeczywiście wykonywanych zadań

pracowniczych) (por. np. wyroki z dnia 24 marca 2009 r., I PK 194/08, OSNP 2010 nr 23-24, poz. 281 i powołane w nim szeroko orzecznictwo oraz z dnia 3 kwietnia 2013 r., II UK 413/13, LEX nr 1475167), zaś wykonywanie pracy na stanowisku określonym w zarządzeniu resortowym, której nie wymieniono w wykazach A i B, stanowiących załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz.U. Nr 8, poz. 43 ze zm.), nie uprawnia do uzyskania emerytury na podstawie art. 32 ust. 1 w związku z art. 32 ust. 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (por. np. wyroki z dnia 20 października 2005 r., I UK 41/05, OSNP 2006 nr 19-20, poz. 306; z dnia 6 grudnia 2007 r., III UK 62/07, LEX nr 375653; z dnia 23 lutego 2010 r., II UK 188/09, LEX nr 590237; z dnia 19 marca 2012 r., II UK 166/11, LEX nr 1171002).

Z tych względów na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.